

Nr 596.

Av herr **Hjalmarson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 187, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)*.

I proposition nr 187 till årets riksdag föreslås, att såsom inkomst av en- och tvåfamiljsfastigheter skall upplagas 3 procent av taxeringsvärdet, var- efter avdrag skall få göras för ägarens räntekostnader för lånat kapital i fastigheten. Propositionen bygger i stort sett på ett av 1950 års skattelags- sakkunniga framlagt förslag.

Såsom motiv för det framlagda förslaget har skattelagssakkunniga an- fört bl. a., att deklara-tions- och taxeringsförfarandet beträffande inkomsten av en- och tvåfamiljsfastigheter vore särskilt betungande och lämnade rum för ett olikformigt beskattningsresultat. Svårigheter gjorde sig gällande såväl vid fastställandet av bruttointäkten — värdet av bostadsförmånen — som i fråga om omkostnaderna. Det hade, säger de sakkunniga, visat sig svårt och stundom omöjligt dels att kontrollera riktigheten av i deklara- tionerna upplagna avdragsbelopp och dels att särskilja avdragsgilla omkost- nader från icke avdragsgilla sådana.

De erinringar skattelagssakkunniga gjort mot det nuvarande sättet för bestämmande av hyresvärdet grundar sig på att man härvid i allmänhet använder en schablon. Då emellertid även de sakkunnigas förslag bygger på en sådan och då denna dessutom indirekt avser både bruttointäkt och alla omkostnader utom för gäldränta, synes denna anmärkning icke böra tillerkännas något vitsord. Vad angår kontrollen av de i deklarationen upp- lagna avdragsbeloppen torde denna knappast ställa sig svårare i fråga om villafastigheter än i fråga om andra förvärvskällor. Då bevisbördan i detta avseende ligger på den skattskyldige, synes någon risk icke föreligga att avdragen skall bli för höga. Det är självfallet i och för sig önskvärt att åstadkomma en förenkling av taxeringen. Detta bör emellertid icke ske på bekostnad av jämlikhet och rättvisa i beskattningen.

Med det föreliggande förslaget skulle skatt icke utmätas efter veder- börandes skatteförmåga utan efter en schablon grundad på uppfattningen om vilken inkomst förvärvskällan borde lämna. Man är härmed närmast

inne på en form av objektbeskattning i stället för verklig inkomstskatt. Det kravet måste emellertid ställas på beskattningen, särskilt med hänsyn till dess nuvarande höjd, att endast den verkliga inkomsten skattebelegges. Enligt det föreliggande förslaget tages icke någon hänsyn till hur förvärvskällan i verkligheten skötes. Den som har stora omkostnader, t. ex. på grund av mer omfattande reparationer, får icke större avdrag än den som underlåter att göra reparationer. Olikhet i beskattningen skulle uppkomma särskilt mellan ägare av nya och äldre fastigheter. Den som ägde en äldre villa och måhända på grund av likviditetssvårigheter inte hade kunnat verkställa nödiga reparationer skulle försättas i ett särskilt ogynnsamt läge.

Ur principiell synpunkt kan vi därför icke finna det framlagda förslaget godtagbart.

Även med hänsyn till de praktiska verkningarna finnes anledning till erinringar mot förslaget. Det torde icke kunna råda något tvivel om att ett genomförande därav skulle innebära en icke oväsentlig skärpning av skatten för villaägare. Skattelagssakkunniga, som byggt sitt förslag på de före 1952 års allmänna fastighetstaxering gällande taxeringsvärdena, hade kommit fram till ett procenttal för bestämmande av nettointäkten av 3,5. Sedan taxeringsvärdena numera höjts med omkring 50 procent eller mera motsvarar det av departementschefen föreslagna procenttalet 3 ett tal på ca 4,5 ställt i relation till de tidigare taxeringsvärdena. Propositionens förslag innebär alltså en skärpning i förhållande till vad de sakkunniga förordat.

I propositionen redovisas verkningarna av det nya förslaget beträffande 765 undersökta fastigheter inom dels Bromma församling i Stockholm och dels 4 landskommuner. Jämförelse har därvid skett med nettointäkten enligt 1951 års taxering men omräknad på grundval av 1952 års taxeringsvärden och efter ett procenttal av 5 för uppskattning av hyresvärdet. Efter denna omräkning skulle enligt nuvarande bestämmelser ha framkommit en nettointäkt på sammanlagt 141 858 kronor. Med departementschefens förslag skulle nettointäkten ha uppgått till 212 161 kronor. Detta innebär en höjning i förhållande till gällande ordning med 50 procent. Därvid är att märka att det på grundval av de nya taxeringsvärdena och efter ett procenttal av 5 framräknade hyresvärdet icke obetydligt överstiger det vid 1951 års taxering tillämpade hyresvärdet. Medan det för hyresgäster alltjämt i stort sett gäller hyresstopp, kommer villaägarna att, utöver den höjning av hyresvärdet som ägt rum innevarande år på grund av taxeringsvärdenas höjning, åsamkas en ytterligare skärpning om Kungl. Maj:ts förslag antages av riksdagen. En sådan skärpning av beskattningen finner vi helt omotiverad. Det är en samhällsgagnande insats villaägarna gjort genom att spara till ett eget hem. Det är då föga rimligt att bestraffa dem genom en skärpning av deras skatt.

Under åberopande av vad vi här anfört hemställer vi,
att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 187.

Stockholm den 25 april 1953.

Jarl Hjalmarson.

Erik Hagberg

E. Birke.

i Malmö.

Elis Håstad.

Martin Skoglund.

Folke Kyling.

T. G. v. Seth.

Ernst V. Staxäng.